

บทความปกิณกะ แอ้วเมืองแป้

รุ่งตวรรณ ช้อยจอหอ (พย.ม.)*

หลังจากได้รับเนื้อหาทางวิชาการจนเต็มเอี้ยดกันแล้ว ดิฉันอยากจะชวนท่านไปผ่อนคลายแบบเบาๆ เราจะขึ้นเหนือไปเที่ยวบ้านเกิดของดิฉันกันค่ะ หากท่านเคยได้ยินคำขวัญ **“ม่อฮ่อมไม้สัก ถิ่นรักพระลอ พระธาตุซ่อแฮศรีเมือง ลือเลื่องแพะเมืองผี คนแพร์นี้ใจงาม”** ใช่แล้ว เราจะไปเที่ยวเมืองแพร์ หรือภาษาทางเหนือ เรียกว่า เมืองแป้ หรือในสมัยล้านนา เรียกว่า เวียงโกศัย ค่ะ

แพร์เป็นเมืองที่เงียบสงบ ตั้งอยู่ลุ่มแม่น้ำยม มี 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย อำเภอลอง อำเภอสอง อำเภอวังชิ้น หากเดินทางจากกรุงเทพฯ ก่อนจะเข้าตัวเมืองแพร์ จะผ่านอำเภอเด่นชัย ท่านจะเห็นศาลาและบ้านไม้สักตั้งเรียงรายอยู่ข้างทาง แสดงว่าท่านกำลังเข้าสู่ประตูเวียงโกศัย ที่อำเภอเด่นชัยนี้ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ **วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี** ภายในวัดมีศาลาพิพิธภัณฑที่สร้างด้วยไม้สักทองทั้งหลัง รูปแบบล้านนา ซึ่งจัดแสดงโบราณวัตถุ อาทิ พระพุทธรูป เครื่องดนตรีโบราณ หลังจากสักการะพระธาตุแล้ว หากท่านหิวแหวะที่ร้านสวนไชทอง มีอาหารเหนืออร่อยๆ ให้ท่านเลือกรับประทาน โดยเฉพาะไส้อ้ว ขอบอกว่าอร่อยมาก มาก จากนั้นเดินทางเข้าสู่อำเภอสูงเม่น ซึ่งขึ้นชื่อในเรื่อง**เฟอร์นิเจอร์ไม้สัก**ของเมืองแพร์ มีให้เลือกหลากหลาย ราคาถูแล้วแต่สินค้า ขึ้นใหญ่ก็แพงหน่อย แต่ก็ต่อรองกันได้ หากท่านสนใจสินค้า เขามีบริการส่งด้วยนะค่ะ เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มนิดหน่อยแต่สุดคุ้ม

ห่างจากอำเภอสูงเม่นประมาณ 10 กิโลเมตร มุ่งเข้าสู่ตัวอำเภอเมืองแพร์ ก่อนที่จะไปสักการะพระธาตุซ่อแฮ อยาที่จะเชิญท่านแวะเข้าไปตามถนนเจริญเมือง ขั้บรถยนต์ไปเรื่อยๆ ก่อนถึงแยกน้ำพุ ท่านจะพบวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของชาวแพร์ ภายในอุโบสถประดิษฐาน**หลวงพ่อกุศลโกศัย** ควรแวะเข้าไปสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล จากนั้นไปเลี้ยวซ้ายตรงแยกน้ำพุ แวะ**ไหว้ศาลหลักเมือง** ซึ่งอยู่ติดกับโรงเรียนนารีรัตน์ ตรงข้ามโรงเรียนมีคุ้มเจ้าหลวง ซึ่งท่านสามารถเข้าไปเยี่ยมชมได้ เสร็จแล้วไปเที่ยวชม**บ้านวงศ์บุรี**และ**บ้านประทับใจ**ซึ่งสร้างจากไม้สักทั้งหลัง หลังจากนั้นแวะสักการะ**พระนอนที่วัดพระนอน** ก่อนที่จะไปชิมขนมเส้น (ขนมจีน)ที่ร้านปันใจ อยู่ใกล้ที่ทำการไปรษณีย์ จากนั้นแวะไปชม**วัดจอมสวรรค์** ที่โบสถ์สร้างด้วยไม้สักทรงพม่า

สินค้าที่ขึ้นชื่ออีกอย่างของแพร์ คือ **ผ้าม่อฮ่อม** เป็นผ้าพื้นเมืองของคนเมืองแพร์ ท่านสามารถหาซื้อได้ที่บ้านทุ่งโฮ้ง ราคาที่แสนจะย่อมเยา มีหลายแบบหลายสไตล์ หรือหากท่านต้องการชุดกิ๊ฟ

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ

ผ้าร่ม หรือชุดนอนราคาถูกแะไปที่บ้านร้องฟอง ที่นี้มีสินค้าให้เลือกหลากหลายเช่นเดียวกัน จากนั้นก็ได้เวลาไปสักการะ**พระธาตุซ่อแฮ** ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองแพร่ไปตามถนนซ่อแฮประมาณ 6 กิโลเมตร ตัวพระธาตุเป็นที่ประดิษฐานพระเกศาธาตุและพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า ด้านหลังมีศาลาประดิษฐานพระเจ้าทันใจและสถูปของพระครูบาศรีวิชัย ห่างจากพระธาตุซ่อแฮไปประมาณ 3 กิโลเมตรท่านสามารถไปสักการะ**พระธาตุจอมแจ้ง** สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเพื่อครอบงำของพระพุทธเจ้า ถ้ายังไม่เหนื่อยแะไปเที่ยว**วนอุทยานแพะเมืองผี** ซึ่งมีรูปร่างคล้ายๆเสาหินและดอกเห็ด สูงๆต่ำๆ บางส่วนมองคล้ายๆกับทะเลทราย

ห่างจากตัวเมืองประมาณ 40 กิโลเมตร ไปทางทิศเหนือ เขตอำเภอร้องกวาง มีถ้ำหินงอกหินย้อยสวยงาม โดยเฉพาะหินงอกหินย้อยที่มีรูปร่างเหมือนหญิงสาวผมยาวกำลังอุ้มลูกอยู่ด้านหน้าจะมีหินงอกคล้ายๆรูปหัวใจมีประกายแวววาว ได้ชื่อว่า **ถ้ำนางคอย** นอกจากนี้ยังมีน้ำตกที่สวยงามน่าแะชมอีกแห่งชื่อว่าน้ำตกห้วยโรง ก่อนจะออกจากเขตเมืองแพร่เพื่อเข้าสู่จังหวัดน่าน ผ่านอำเภอสอง ซึ่งเป็นอำเภอที่ตั้ง**พระธาตุพระลอ** เป็นพระธาตุเก่าแก่อายุกว่า 400 ปี และอนุสาวรีย์ของพระลอ พระเพื่อน พระแพง อนุสรณ์แห่งความรักอมตะดังวรรณกรรมเรื่องชื่อ (ลิลิตพระลอ) นอกจากนี้ยังสามารถเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแม่ยม แ่งเสือเต้น และป่าดงสักงาม

หากท่านขับรถไปทางจังหวัดลำปาง จะผ่านอำเภอลอง ซึ่งขึ้นชื่อในการทอ**ผ้าตีนจก** ส่วนใหญ่จะทอด้วยผ้าไหมและผ้าฝ้ายที่ปราณีตงดงาม เน้นสีดำ แดง สวยงามมาก เหมาะแก่การซื้อเป็นของฝากและของที่ระลึก

เทศกาลที่น่าสนใจของชาวแพร่ ได้แก่ งานประเพณี**ไหว้พระธาตุซ่อแฮ** เมืองแพร่แบบล้านนา แห่งทุ่งหลวง ซึ่งตรงกับช่วงวันมาฆบูชา จะมีกิจกรรมมากมาย มีขบวนแห่นำผ้าขึ้นไปห่มองค์พระธาตุ มีการแสดงศิลปพื้นเมืองต่างๆ การแสดงแสงสีเสียง และมหรสพสมโภชทุกคืน มีการทำบุญตักบาตร และเวียนเทียนรอบองค์พระธาตุ ช่วงวันที่ 13-17 เมษายน ของทุกปีมีงานแะวสงกรานต์น้ำใจเมืองแพร่ นุ่งม่อฮ่อมแต่งงามตา มีกิจกรรมทุกวัน มีขบวนแห่ ประกวดนางสงกรานต์ แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง ผู้คนที่มาร่วมงานจะแต่งกายด้วยชุดม่อฮ่อมลือมวงกินขันโตก นอกจากนี้ยังมีประเพณี งานกินสลากหลวง จัดในช่วงเดือน 10 ของทุกปี ประเพณีนี้คล้ายกับประเพณีฉลากภัตทางภาคกลาง และงานประเพณีเล่นไฟพะเนียงเวียงโกศัย จัดขึ้นในช่วงลอยกระทง มีการแข่งขันดอกไม้ไฟ ประกวดโคมลอย ประกวดกระทง นางนพมาศ และมีมหรสพในแบบศิลปะพื้นเมือง

เที่ยวเหนือคราวหน้า ถ้าท่านอยากพบปะผู้คนที่เป็นมิตร วัฒนธรรมอันงดงาม บรรยากาศเกียบๆไม่วุ่นวายเหมาะกับการพักผ่อน อย่าลืมมา แะวเมืองแป้ เนื้อเจ้า.....